

KẾ HOẠCH

Tổ chức Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS trên địa bàn tỉnh Bình Định năm 2022 (Từ ngày 10/11 - 10/12/2022)

Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS đã chính thức được Ủy ban Quốc gia phòng, chống AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm (UBQG) phát động từ năm 2008 và từ đó đến nay UBQG đã lấy thời gian từ ngày 10/11-10/12 là Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS của Việt Nam. Tháng hành động đã trở thành sự kiện quan trọng hàng năm thu hút sự quan tâm của không chỉ lãnh đạo mà cả người dân và huy động cả cộng đồng vào cuộc chiến với đại dịch HIV/AIDS.

Thực hiện Công văn số 6059/BYT-AIDS ngày 26/10/2022 của Bộ Y tế về việc triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2022;

Thực hiện Công văn số 6318/UBND-VX ngày 28/10/2022 của Ủy ban nhân dân tỉnh Bình Định về việc triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2022 trên địa bàn tỉnh Bình Định;

Căn cứ Kế hoạch Tổ chức Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2022 kèm theo Công văn số 6059/BYT-AIDS ngày 26/10/2022 của Bộ Y tế. Sở Y tế Bình Định - Cơ quan thường trực phòng, chống HIV/AIDS của Ban chỉ đạo phòng, chống AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm tỉnh Bình Định ban hành Kế hoạch “Tổ chức Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2022 trên địa bàn tỉnh Bình Định”, cụ thể như sau:

I. MỤC TIÊU

1. Huy động sự tham gia của lãnh đạo các Sở, ban ngành, đoàn thể, địa phương, người cung cấp dịch vụ và toàn thể cộng đồng cùng tham gia phòng, chống HIV/AIDS để tiếp tục tiến tới mục tiêu chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030.

2. Tăng cường các hoạt động dự phòng lây nhiễm HIV, xét nghiệm phát hiện và điều trị sớm HIV/AIDS, đảm bảo việc tham gia bảo hiểm y tế của người nhiễm HIV, cung cấp các dịch vụ toàn diện về phòng, chống HIV/AIDS cho người dân, đặc biệt cho những người dễ tổn thương, người có hành vi nguy cơ cao, người dân sống ở vùng sâu, vùng xa, đồng bào dân tộc ít người.

3. Giảm kỳ thị và phân biệt đối xử đối với người nhiễm HIV và ảnh hưởng bởi HIV/AIDS; tăng cường sự hỗ trợ của gia đình, xã hội với người nhiễm HIV/AIDS và trách nhiệm của người nhiễm HIV/AIDS đối với gia đình, xã hội; tăng cường sự tham gia của cộng đồng trong các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS.

4. Tiếp tục mở rộng độ bao phủ các dịch vụ và nâng cao chất lượng của các dịch vụ dự phòng, xét nghiệm HIV, bảo hiểm y tế và điều trị HIV/AIDS; điều trị các bệnh đồng nhiễm như viêm gan virus, lao, các bệnh lây qua đường tình dục.

II. CHỦ ĐỀ VÀ KHẨU HIỆU

1. Chủ đề

Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2022, thực hiện với chủ đề **“Chấm dứt dịch AIDS-Thanh niên sẵn sàng”**.

Giải thích chủ đề Tháng hành động (*Phụ lục 1 kèm theo*).

2. Khẩu hiệu của Tháng hành động (*Phụ lục 2 kèm theo*).

III. CÁC HOẠT ĐỘNG CHỦ YẾU TRONG THÁNG HÀNH ĐỘNG

1. Ban hành văn bản hướng dẫn chỉ đạo

Sở Y tế tăng cường chỉ đạo, phối hợp với các Sở, ban, ngành, hướng dẫn các đơn vị trực thuộc tăng cường triển khai các hoạt động trong Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2022 phù hợp với điều kiện, chức năng, nhiệm vụ cụ thể của từng đơn vị, địa phương và tình hình diễn biến của dịch COVID-19.

2. Tổ chức các hội nghị, hội thảo

Tuỳ từng điều kiện cụ thể, các đơn vị, địa phương tổ chức các hội nghị, hội thảo với số người tham gia và hình thức tổ chức phù hợp.

- Về nội dung truyền thông cần chú trọng vào các nội dung sau:

+ Tình hình dịch HIV/AIDS ở Việt Nam và Bình Định: Dịch HIV tiếp tục diễn biến ngày càng phức tạp. Đường lây truyền HIV đang thay đổi qua quan hệ tình dục không an toàn trong cả các nhóm nam quan hệ tình dục đồng giới, người chuyển giới, người sử dụng ma túy tổng hợp, người bán dâm và bạn tình của các nhóm đối tượng trên. Từ đó cảnh báo dịch HIV sẽ ngày càng trở nên khó kiểm soát. Đặc biệt các bệnh mới nổi như đậu mùa khỉ đã xâm nhập vào Việt Nam và có nguy cơ lây nhiễm cao ở các nhóm đối tượng này.

+ Các văn bản quy phạm pháp luật và các quy định mới liên quan đến phòng chống HIV/AIDS trong đó có Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật phòng, chống HIV/AIDS; Nghị định số 63/2021/NĐ-CP ngày 30/6/2021 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống nhiễm vi rút gây ra hội chứng suy giảm miễn dịch mắc phải ở người (HIV/AIDS). Chiến lược quốc gia chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030.

+ Tư vấn và xét nghiệm HIV bao gồm xét nghiệm HIV tại cộng đồng, tự xét nghiệm HIV và xét nghiệm nhiễm mới HIV.

+ Điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc Methadone: Lợi ích của điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc Methadone, tuân thủ điều trị.

+ Điều trị dự phòng trước phơi nhiễm bằng thuốc kháng HIV (PrEP): Lợi ích cũng như sự cần thiết, cách tham gia cũng như tuân thủ điều trị.

+ Điều trị HIV bằng thuốc kháng vi rút (ARV): Lợi ích của điều trị sớm bằng thuốc ARV và tuân thủ điều trị. Việt Nam đã là một trong ít nước có chất lượng điều trị cho người nhiễm HIV đứng hàng đầu thế giới thông qua việc kiểm soát được tải lượng vi rút dưới ngưỡng phát hiện với tỷ lệ rất cao. Việt Nam cũng là số ít nước đã chuyển đổi thành công từ việc điều trị HIV chủ yếu bằng nguồn viện trợ sang nguồn bảo hiểm y tế, đảm bảo sự bền vững không chỉ cho chương trình và cả bệnh nhân tham gia điều trị.

+ Điều trị các bệnh đồng nhiễm cho người nhiễm HIV: Tỷ lệ người nhiễm HIV đồng mắc các bệnh như lao, viêm gan virus, các bệnh lây truyền qua đường tình dục đang được quan tâm hỗ trợ điều trị góp phần giảm tỷ lệ tử vong.

+ Giải pháp vượt qua các thách thức trong dịch COVID-19 để tiếp cận các dịch vụ dự phòng, điều trị HIV liên tục bao gồm các mô hình hay, các sáng kiến của hệ thống cung cấp dịch vụ, vai trò cộng đồng cũng như sự quan tâm của các nhà lãnh đạo trong bối cảnh dịch COVID-19 bao gồm cả các hướng dẫn và triển khai các hướng dẫn để khách hàng có thể tiếp cận được với các dịch vụ điều trị Methadone, ARV một cách liên tục, hiệu quả ở giai đoạn hậu COVID-19.

+ Công tác phòng, chống HIV/AIDS tại nơi làm việc, trường học.

+ Thông tin, truyền thông về các thành tựu trong phòng, chống HIV/AIDS, tấm gương thầy thuốc, cơ sở y tế, cá nhân điển hình trong công tác phòng, chống HIV/AIDS.

- Tổ chức gặp mặt, sinh hoạt, hội thảo với những người nhiễm HIV, người dễ bị tổn thương với HIV; truyền thông dự phòng lây nhiễm HIV để người có hành vi nguy cơ thực hiện hành vi an toàn, tiếp cận sớm các dịch vụ dự phòng; lợi ích của tư vấn xét nghiệm HIV sớm; lợi ích của điều trị sớm HIV/AIDS; không phát hiện = không lây nhiễm(K=K); điều trị dự phòng trước phơi nhiễm HIV(PrEP); lợi ích của bảo hiểm y tế với người nhiễm HIV; vận động người nhiễm HIV chủ động tham gia và sử dụng bảo hiểm y tế trong khám chữa bệnh cũng như các hoạt động giảm kỳ thị phân biệt đối xử liên quan đến HIV trong cơ sở y tế.

- Các hội thảo chuyên đề chia sẻ kinh nghiệm, các mô hình có hiệu quả như: Xét nghiệm HIV tại cộng đồng do nhân viên cộng đồng thực hiện; mô hình dự phòng, chăm sóc, điều trị HIV và chống kỳ thị phân biệt đối xử, do các tổ chức cộng đồng thực hiện; các gương điển hình mà người nhiễm HIV hoặc người có hành vi nguy cơ cao đã tham gia hoặc vươn lên làm chủ, tạo công ăn việc làm, tạo thu nhập và giúp nhau trong cuộc sống.

3. Tổ chức các hoạt động truyền thông, vận động trong Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS

a) Tổ chức lễ phát động Tháng hành động quốc gia phòng chống HIV/AIDS năm 2022

- Khuyến khích các địa phương, đơn vị tổ chức Lễ phát động Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2022.

- Thời điểm tổ chức lễ phát động: Trước hoặc trong ngày mở đầu Tháng hành động (ngày 10/11/2022)

b) Tổ chức mít tinh hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và Ngày Thế giới phòng chống AIDS 01/12

Khuyến khích các địa phương, đơn vị tổ chức các cuộc mít tinh hoặc sự kiện thích hợp tại các huyện, thành phố, thị xã, các xã, phường, trường học, khu công nghiệp để huy động sự tham gia của toàn thể cộng đồng người dân tùy theo điều kiện cụ thể của từng địa phương, đơn vị và tình hình diễn biến mới của dịch COVID-19.

c) Tổ chức các hoạt động truyền thông, hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và Ngày Thế giới phòng chống AIDS (01/12)

**** Truyền thông đại chúng***

- Tổ chức sản xuất và phổ biến các tin, bài, chương trình, chuyên đề, chuyên mục, phóng sự, phim ngắn về phòng, chống HIV/AIDS... trên Đài phát thanh truyền hình tỉnh, thành phố, huyện, thị xã cũng như hệ thống truyền thanh xã, phường. Tăng cường truyền thông qua các chương trình giải trí trên truyền hình, các chương trình quảng cáo, các chương trình tọa đàm, giao lưu với những người nổi tiếng về nội dung HIV/AIDS... Xây dựng chuyên trang, chuyên mục, đăng tải tin, bài viết... trên báo in, báo điện tử của địa phương.

- Sử dụng các trang thông tin điện tử của Sở Y tế và các Sở, Ban, Ngành như là một kênh thông tin chính thức cung cấp thông tin, kiến thức và tài liệu phục vụ cho hoạt động phòng, chống HIV/AIDS.

**** Truyền thông trực tiếp và truyền thông nhân sự kiện***

- Tổ chức truyền thông cá nhân và truyền thông nhóm về HIV/AIDS tại gia đình và cộng đồng.

- Lồng ghép và đẩy mạnh truyền thông, tư vấn qua cơ sở cung cấp dịch vụ y tế, nhất là các cơ sở cung cấp dịch vụ phòng chống HIV/AIDS.

**** Cung cấp thông tin cho đội ngũ phóng viên, cán bộ truyền thông viết về HIV/AIDS***

- Cung cấp thông tin cho đội ngũ phóng viên viết về HIV/AIDS để định hướng và cung cấp thông tin thông qua tổ chức gặp mặt báo chí/hợp báo, giao ban, tập huấn, tổ chức đi thực địa hoặc gửi thông tin trực tiếp tới các phóng viên.

- Tập huấn truyền thông, cung cấp thông tin cho người phát ngôn và lãnh đạo đơn vị, cán bộ truyền thông các cấp, lưu ý cán bộ truyền thông trong cơ sở khám chữa bệnh.

**** Sản xuất và nhân bản tài liệu truyền thông***

- Sản xuất nhân bản các tài liệu truyền thông dưới các hình thức thích hợp chuyển cho các cơ sở cung cấp dịch vụ, các chuyên trách phòng chống HIV/AIDS để phân phối cho các đối tượng đích.

- Xây dựng và phổ biến các thông điệp truyền thông phòng, chống HIV/AIDS qua các phương tiện và tài liệu truyền thông khác: Xây dựng các cụm pano khẩu hiệu, treo băng rôn tại các điểm công cộng có đông người qua lại;

phổ biến các ấn phẩm truyền thông phòng, chống HIV/AIDS như áp phích, tranh gấp, tờ rơi, sách mỏng về phòng, chống HIV/AIDS.

4. Triển khai thực hiện các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS khác

- Giới thiệu, quảng bá rộng rãi về lợi ích của việc tiếp cận sớm các dịch vụ xét nghiệm HIV nhất là dịch vụ xét nghiệm HIV tại cộng đồng và tự xét nghiệm; dự phòng, dịch vụ PrEP; chăm sóc, điều trị HIV/AIDS và giới thiệu các cơ sở cung cấp dịch vụ dự phòng, chăm sóc, điều trị HIV/AIDS sẵn có tại địa phương.

- Mở rộng việc cung cấp các dịch vụ phòng, chống HIV/AIDS như xét nghiệm HIV dựa vào cộng đồng, tự xét nghiệm.

- Truyền thông vận động chống kỳ thị phân biệt đối xử với người nhiễm HIV, nhất là với trẻ bị ảnh hưởng bởi HIV.

- Vận động các doanh nghiệp tham gia các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS cho người lao động; căn cứ tình hình thực tế để nghiên cứu, xem xét việc nhận người lao động là người nhiễm HIV, người sau cai, người đang được điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc thay thế; thực hiện các biện pháp truyền thông phòng, chống lây nhiễm HIV theo hướng dẫn của cơ quan y tế nhằm đảm bảo an toàn cho người lao động.

- Tổ chức các chương trình vận động các tổ chức, cá nhân và gia đình tích cực tham gia các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS, ủng hộ gây quỹ hỗ trợ người nhiễm HIV, mua thẻ bảo hiểm y tế cho người nhiễm HIV và tổ chức thăm hỏi người nhiễm hoặc nhóm người nhiễm HIV và bệnh nhân AIDS tại địa phương.

- Tăng cường các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS ở vùng sâu, vùng xa và đồng bào các dân tộc ít người.

- Rà soát, chấn chỉnh, giám sát hỗ trợ nhằm nâng cao chất lượng các dịch vụ, đảm bảo tính sẵn có, tính dễ tiếp cận của các dịch vụ dự phòng, chăm sóc và điều trị HIV/AIDS, đặc biệt là các dịch vụ can thiệp giảm thiểu tác hại dự phòng lây nhiễm HIV cũng như việc cung cấp các dịch vụ điều trị HIV/AIDS tại các cơ sở y tế.

- Vận động những người tiêu biểu, người có uy tín trong cộng đồng dân tộc thiểu số, tôn giáo, dòng họ (già làng, trưởng bản, chức sắc tôn giáo, trưởng họ, trưởng tộc...) tích cực tham gia các hoạt động phòng, chống HIV/AIDS trong đồng bào vùng dân tộc và miền núi.

- Vận động các tổ chức tôn giáo, tổ chức phi chính phủ, các tổ chức xã hội dân sự khác và mạng lưới người nhiễm HIV tại địa phương tích cực tham gia và tổ chức các hoạt động nhân Tháng hành động.

- Tổ chức cho các nhà lãnh đạo các cấp tham gia các hội nghị, hội thảo gồm cả đánh giá và làm rõ trách nhiệm của các tổ chức, các cá nhân trong công tác phòng, chống HIV/AIDS tại các cuộc họp, hội nghị.

- Tổ chức các chuyến giám sát, đánh giá việc thực hiện công tác phòng chống HIV/AIDS của các cấp, các địa phương, đơn vị.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Sở Y tế

- Chỉ đạo, tổ chức các hoạt động của Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS phù hợp với chức năng nhiệm vụ và tình hình thực tế của địa phương và dịch bệnh COVID-19.

- Theo dõi, giám sát, báo cáo các khó khăn trong quá trình triển khai Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS của các địa phương, đơn vị và gửi về Bộ Y tế - Cơ quan thường trực phòng, chống HIV/AIDS của Ủy ban Quốc gia phòng, chống AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm (Cục Phòng, chống HIV/AIDS).

2. Trung tâm Kiểm soát bệnh tật tỉnh Bình Định

- Giao Trung tâm Kiểm soát bệnh tật có văn bản hướng dẫn các địa phương, đơn vị trong tỉnh tổ chức Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS đạt hiệu quả và phù hợp với điều kiện của tỉnh;

- Tăng cường giám sát, phối hợp, hướng dẫn các cơ quan, đơn vị, địa phương trong việc chuẩn bị và tổ chức thực hiện Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS;

- Tổng hợp và hướng dẫn các cơ quan, đơn vị, địa phương gặp khó khăn trong quá trình triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS trên địa bàn tỉnh, báo cáo kịp thời về Sở Y tế để xem xét giải quyết nếu vấn đề quá thâm quyền giải quyết;

- Theo dõi, giám sát, tổng hợp kết quả thực hiện từ các đơn vị, địa phương để tham mưu dự thảo báo cáo kết quả triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS trên địa bàn tỉnh gửi về Sở Y tế trước ngày **18/12/2022** để Sở Y tế báo cáo UBND tỉnh, Bộ Y tế theo quy định.

3. Ban Chỉ đạo phòng, chống AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm các huyện, thị xã, thành phố trực thuộc tỉnh

- Ban hành văn bản chỉ đạo, hướng dẫn tổ chức Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS phù hợp với điều kiện của địa phương;

- Kiện toàn Ban chỉ đạo, phân công các thành viên của Ban Chỉ đạo trực tiếp chỉ đạo, kiểm tra, giám sát các cơ quan, đơn vị trong việc chuẩn bị và tổ chức thực hiện Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS;

- Theo dõi, giám sát, báo cáo các khó khăn trong quá trình triển khai Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS trên địa bàn tỉnh và gửi về Sở Y tế - Cơ quan thường trực phòng, chống HIV/AIDS tỉnh (Trung tâm Kiểm soát bệnh tật) theo quy định;

Sở Y tế đề nghị lãnh đạo các đơn vị liên quan có kế hoạch cụ thể chỉ đạo tổ chức thực hiện và giám sát các hoạt động của Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS phù hợp với tình hình, đặc điểm của địa phương, đơn vị.

Kết thúc Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS đề nghị các Trung tâm y tế huyện, thị xã, thành phố và các đơn vị liên quan tổng hợp kết quả

hoạt động tại địa phương và đơn vị mình gửi về Sở Y tế - Cơ quan thường trực phòng, chống HIV/AIDS tỉnh (Trung tâm Kiểm soát bệnh tật) trước ngày **15/12/2022** (*mẫu báo cáo tại Phụ lục 3 kèm theo*) để tổng hợp báo cáo Bộ Y tế.

Trên đây là hướng dẫn thực hiện Tháng Hành động quốc gia phòng chống HIV/AIDS trên địa bàn tỉnh Bình Định năm 2022. Đề nghị các cơ địa phương, đơn vị liên quan tổ chức thực hiện đạt hiệu quả./.

Nơi nhận:

- UBND tỉnh (báo cáo);
- UBND các huyện, TX, TP;
- Các Sở, ban ngành liên quan;
- Các đơn vị trực thuộc Sở;
- Lãnh đạo Sở Y tế;
- Thanh tra Sở Y tế;
- Lưu: VT, NVY.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Nguyễn Văn Trung

Phụ lục 1
GIẢI THÍCH CHỦ ĐỀ THÁNG HÀNH ĐỘNG QUỐC GIA
PHÒNG, CHỐNG HIV/AIDS NĂM 2022

CHỦ ĐỀ: “Chấm dứt dịch AIDS - Thanh niên sẵn sàng!”

1. Chấm dứt dịch AIDS là như thế nào?

Ngày 14/8/2020, Thủ tướng Chính phủ cũng đã phê duyệt Chiến lược Quốc gia phòng, chống HIV/AIDS cho giai đoạn tới trong đó có mục tiêu chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030. Việc xây dựng Chiến lược mới là yêu cầu cấp thiết để bảo đảm cụ thể hóa đầy đủ, kịp thời chủ trương, đường lối của Đảng về công tác phòng, chống HIV/AIDS và phù hợp với tình hình mới. Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương về tăng cường công tác bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân đã đặt ra mục tiêu vào năm 2030 Việt Nam về cơ bản chấm dứt dịch bệnh AIDS.

Kết thúc dịch AIDS không có nghĩa là không còn người nhiễm HIV, không còn người tử vong do AIDS mà kết thúc dịch AIDS có nghĩa là khi đó AIDS không còn là vấn đề sức khỏe đáng lo ngại ở cộng đồng. Mục tiêu kết thúc dịch AIDS là khi Việt Nam đạt được các tiêu chí sau:

- Số người nhiễm HIV phát hiện dưới 1.000 ca mỗi năm. (Hiện nay >10.000 ca/năm).
- Tỷ lệ người nhiễm HIV tử vong liên quan đến AIDS <1/100.000 dân (Hiện nay, ước tính 3,5 người/100.000 dân)
- Tỷ lệ lây truyền HIV từ mẹ sang con <2% (Hiện nay 6%).

2. Tình hình dịch HIV trong thanh niên

Theo số liệu 9 tháng đầu năm 2022 của Bộ Y tế, Việt Nam có khoảng 250.000 người nhiễm HIV, trong đó có gần 220.000 người nhiễm HIV đã được phát hiện và đang còn sống. Trong những năm qua, với những nỗ lực triển khai toàn diện và hiệu quả các giải pháp phòng, chống HIV/AIDS, Việt Nam đã giảm hơn 2/3 số người nhiễm mới và số người tử vong do HIV/AIDS so với 10 năm trước đây. Tỷ lệ nhiễm HIV giảm nhanh ở nhóm nghiện chích ma túy (từ 28,6% năm 2004 xuống 12,7% năm 2019) và phụ nữ bán dâm (từ 5,9% năm 2002 xuống 3,1% năm 2020); Việt Nam giữ vững mục tiêu khống chế tỷ lệ người nhiễm HIV trong cộng đồng dân cư ở mức dưới 0,3% (hiện ước đạt 0,26%), giảm tác động của HIV/AIDS đối với sức khỏe và phát triển kinh tế - xã hội của đất nước.

Tuy nhiên, đại dịch HIV/AIDS vẫn còn diễn biến phức tạp, nguy cơ quay trở lại còn cao. Số liệu giám sát cho thấy dịch HIV/AIDS có xu hướng gia tăng ở một số địa phương; tỷ lệ nhiễm HIV trong nhóm nghiện chích ma túy vẫn còn ở mức trên 12%; đặc biệt, tỷ lệ nhiễm HIV trong nhóm nam quan hệ đồng tính (MSM) có xu hướng tăng rất nhanh trong những năm gần đây (từ 3,9% năm

2011, lên 5,1% năm 2015 và 13,3% năm 2020). Số MSM chiếm khoảng 50% trong số người nhiễm HIV được phát hiện năm 2020, chủ yếu ở độ tuổi trẻ, đặc biệt là công nhân các khu công nghiệp và học sinh, sinh viên (cá biệt có tỉnh chiếm đến 80% tổng số trường hợp nhiễm HIV được phát hiện).

Cũng trong số liệu giám sát phát hiện hàng năm, nhiễm HIV đang được trẻ hóa nhanh và đường lây chủ yếu qua quan hệ tình dục không an toàn, đặc biệt là quan hệ tình dục đồng giới nam. Nhóm tuổi 15-24 tăng nhanh trong số phát hiện mới, từ 4,0% năm 2012, đến 12,9% năm 2019 và 25,6% năm 2021. Phân tích đường lây trong nhóm tuổi này năm 2021 cho thấy, 89,8% lây qua đường tình dục, trong đó lây qua quan hệ tình dục đồng giới nam chiếm 74,6%.

3. Kiến thức, thái độ và thực hành phòng, chống HIV/AIDS của thanh niên

Theo số liệu tổng điều tra dân số năm 2021, tỷ lệ hiểu biết toàn diện về dự phòng lây nhiễm HIV ở nữ 15-24 tuổi chỉ chiếm 39,8%, ở nam độ tuổi này là 48,7%. Tỷ lệ có thái độ phân biệt đối xử với HIV ở nữ 15-24 tuổi là 36,6%, ở nam độ tuổi này là 39,7%. Ngay cả với các em có trình độ cao đẳng, đại học trở lên tỷ lệ hiểu biết toàn diện về dự phòng lây nhiễm HIV cũng chỉ đạt ở 39,8% đối với nữ, và 48,7% đối với nam. Như vậy, nhóm tuổi này có kiến thức, thái độ rất hạn chế so với mục tiêu đặt ra chung của người dân Việt Nam 15-49 tuổi là 80% ở cả hai chỉ số trên.

Cùng với kiến thức về HIV/AIDS hạn chế, ở nam nhóm tuổi 15-24 có nhiều hơn 01 bạn tình (trong 12 tháng trước ngày phỏng vấn) là 14%. Đây là yếu tố quan trọng dẫn đến quan hệ tình dục không an toàn làm tăng nguy cơ lây nhiễm HIV và mắc các bệnh lây qua đường tình dục như lậu, giang mai...

4. Tăng cường phòng, chống HIV/AIDS trong thanh niên

Đứng trước tình hình dịch HIV/AIDS đang ảnh hưởng mạnh lên nhóm tuổi trẻ, năm 2021 Bộ Y tế, Cơ quan thường trực Phòng, chống HIV/AIDS của Ủy ban Quốc gia phòng, chống HIV/AIDS và phòng, chống tệ nạn ma túy, mại dâm đã có những văn bản gửi Bộ Giáo dục – Đào tạo và Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam về việc tăng cường phòng, chống HIV/AIDS ở trường học và các khu công nghiệp.

Các kế hoạch và chương trình hành động đã được xây dựng và triển khai tại một số trường học và các khu công nghiệp ở các tỉnh, thành phố có tình hình dịch gia tăng như: Bình Dương, Đồng Nai, Long An, Hải Phòng... Tuy nhiên, các hoạt động này đang dừng ở dạng mô hình, thí điểm và có nguồn kinh phí tài trợ, chưa trở thành các hoạt động chủ động thường xuyên, liên tục ở các tỉnh, thành phố trên toàn quốc.

Để nâng cao kiến thức, thái độ, thực hành về HIV/AIDS cho thanh niên cần có sự góp sức của đoàn thanh niên các cấp trong việc chủ động triển khai các hoạt động truyền thông phù hợp với điều kiện của từng đơn vị mình. Thông qua các kênh truyền thông trực tiếp và gián tiếp, đặc biệt qua mạng internet.

Đối với thanh niên là học sinh, sinh viên: Tăng cường cung cấp thông tin về HIV/AIDS, giới tính, sức khỏe sinh sản, tình dục an toàn; tác hại của ma túy; cảnh báo nguy cơ lây nhiễm HIV ở giới trẻ thông qua các tiết ngoại khóa, các hội thảo, nói chuyện chuyên đề, các cuộc thi viết về HIV/AIDS, các hoạt động sân khấu; lồng ghép trong các buổi mít tinh, các sự kiện truyền thông tại các trường trung học phổ thông, các trường đại học, cao đẳng, trung cấp chuyên nghiệp. Tăng cường truyền thông về chống kỳ thị và phân biệt đối xử đối với người nhiễm HIV/AIDS, các biện pháp tự phòng tránh lây nhiễm HIV và lợi ích của việc tiếp cận sớm các dịch vụ dự phòng, chăm sóc, hỗ trợ người nhiễm HIV nhằm nâng cao nhận thức, thay đổi hành vi của học sinh, sinh viên.

Đối với thanh niên là công nhân, người lao động: Tăng cường các hoạt động truyền thông về phòng, chống HIV/AIDS trên các kênh thông tin, truyền thông của Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam và các doanh nghiệp, tập trung vào một số nội dung: hiểu biết về HIV/AIDS và các biện pháp phòng tránh; tiếp cận và sử dụng các dịch vụ phòng, chống HIV/AIDS; giảm kỳ thị và phân biệt đối xử đối với người nhiễm HIV... Tổ chức phân phát ấn phẩm truyền thông, các hội thảo, sự kiện và các hình thức truyền thông phù hợp khác về phòng, chống HIV/AIDS tại các công ty thuộc các khu công nghiệp có nhiều nam công nhân của một số tỉnh trọng điểm về HIV/AIDS, đặc biệt ở các khu công nghiệp lớn./.

Phụ lục 2
KHẨU HIỆU CỦA THÁNG HÀNH ĐỘNG QUỐC GIA
PHÒNG, CHỐNG AIDS NĂM 2022

1. Cộng đồng chung tay - Kết thúc ngay dịch AIDS!
2. Tuổi trẻ sáng tạo - hành động vì một Việt Nam không còn AIDS!
3. Tuổi trẻ chung vai, vì ngày mai không còn HIV/AIDS!
4. Xét nghiệm là cách duy nhất để biết tình trạng nhiễm HIV của bạn!
5. Xét nghiệm HIV sớm là để bảo vệ chính mình và người thân!
6. Tuân thủ điều trị ARV để đạt được K=K!
7. Người có hành vi nguy cơ cao nên xét nghiệm HIV định kỳ 6 tháng 1 lần!
8. Điều trị ARV sớm giúp khỏe mạnh và giảm lây nhiễm HIV!
9. Tham gia bảo hiểm y tế là cách tốt nhất để người nhiễm HIV được điều trị HIV/AIDS liên tục suốt đời!
10. Phụ nữ mang thai cần xét nghiệm HIV để dự phòng lây truyền HIV từ mẹ sang con!
11. Hãy sử dụng bao cao su để bảo vệ cho bạn và người thân!
12. Dùng riêng bơm kim tiêm sạch giúp phòng lây nhiễm HIV!
13. Dự phòng và điều trị HIV/AIDS – Không để ai bỏ lại phía sau!
14. PrEP giúp bạn dự phòng lây nhiễm HIV!
15. Không kỳ thị và phân biệt đối xử với người nhiễm HIV/AIDS!
16. Nhiệt liệt hưởng ứng Ngày Thế giới phòng, chống AIDS 01/12/2022!
17. Nhiệt liệt hưởng ứng Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2022!

Phụ lục 3.**MẪU BÁO CÁO THÁNG HÀNH ĐỘNG QUỐC GIA
PHÒNG, CHỐNG AIDS NĂM 2022**SỞ Y TẾ BÌNH ĐỊNH
ĐƠN VỊ.....CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Số:...../.....

....., ngày tháng năm 2022

**BÁO CÁO
KẾT QUẢ TRIỂN KHAI THÁNG HÀNH ĐỘNG QUỐC GIA
PHÒNG, CHỐNG HIV/AIDS NĂM 2022****Kính gửi:** Sở Y tế tỉnh/thành phố:.....**I. Quản lý chỉ đạo:**

Ban hành Văn bản chỉ đạo hướng dẫn triển khai Tháng Hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS

+ Có + Không Cấp ban hành: - Ủy ban nhân dân huyện/thị xã/thành phố - Trung tâm Y tế **II. Các hoạt động cụ thể****1. 1. Các hoạt động tại tuyến huyện/thị xã/thành phố****1.1. Tổ chức mít tinh và diễu hành quần chúng**+ Mít tinh và diễu hành: Có Không

+ (Nếu có) Số người tham dự:.....

1.2. Tổ chức các hoạt động truyền thông trên các phương tiện truyền thông đại chúng

Hình thức	Có	Không	Nếu có
Đài phát thanh truyền hình huyện/thị xã/thành phố			
Phim/ Phóng sự			Số lần phát sóng:
Cổ động, quảng cáo			Số lần phát sóng:
Toạ đàm			Số lần phát sóng:
Báo in, báo điện tử			Số tin, bài viết :
Xây dựng các cụm panô, khẩu hiệu, treo băng rôn			Số cụm pano : Số khẩu hiệu, băng rôn:
Phân phát tranh gấp, tờ rơi, sách mỏng, áp phích			Số tranh gấp, tờ rơi : Số áp phích : Số sách mỏng : Bản tin HIV: Tạp chí AIDS và cộng đồng:

Hình thức	Có	Không	Nếu có
Khác (ghi rõ):			

1.3. Tổ chức các hoạt động truyền thông truyền thông trực tiếp

Hình thức	Có	Không	Nếu có
Tiếp cận với cá nhân, nhóm			Số lượt người:
Thăm gia đình			Số lần:
Tổ chức sinh hoạt của các câu lạc bộ phòng, chống HIV/AIDS, các nhóm tự lực, nhóm giáo dục đồng đẳng			Số lần:
Tuyên truyền lưu động, đội chiếu bóng lưu động			Số lần:
Tổ chức các cuộc thi phòng, chống HIV/AIDS			Số lần:
Khác (ghi rõ)			

1.4. Tổ chức các chuyến giám sát, đánh giá việc thực hiện công tác phòng, chống HIV/AIDS

+ Có: + Không:

Nếu có ghi rõ: - Số lần:

- Thành phần tham gia: Ngành Y tế:

Liên ngành:

1.5. Các hoạt động khác (ghi rõ).....

2. Các hoạt động tại tuyến xã/phường/thị trấn

2.1. Tổ chức mít tinh và diễu hành quần chúng

+ Số xã/phường/thị trấn có mít tinh và diễu hành:

+ Số người tham dự:.....

2.2. Tổ chức các hoạt động truyền thông trên các phương tiện truyền thông đại chúng

Hình thức	Có	Không	Nếu có
Đài phát thanh xã/phường/thị trấn			
Tin/ Bài tuyên truyền			Số lần phát thanh:.....
Xây dựng các cụm panô, khẩu hiệu, treo băng rôn			Số cụm pano: Số khẩu hiệu, băng rôn:
Phân phát tranh gấp, tờ rơi, sách mỏng, áp phích			Số tranh gấp, tờ rơi : Số áp phích : Số sách mỏng :
Khác (ghi rõ):			

2.3. Tổ chức các hoạt động truyền thông truyền thông trực tiếp

Hình thức	Có	Không	Nếu có
Nói chuyện sức khoẻ với với cá nhân/nhóm			Số lần:
Thăm gia đình			Số lần:
Tổ chức sinh hoạt của các câu lạc bộ phòng, chống HIV/AIDS, các nhóm tự lực, nhóm giáo dục đồng đẳng			Số lần:
Tuyên truyền lưu động, đội chiếu bóng lưu động			Số lần:.....
Tổ chức các cuộc thi phòng, chống HIV/AIDS			Số lần:

2.4. Tổ chức các chuyến giám sát, đánh giá việc thực hiện công tác phòng, chống HIV/AIDS

+ Có: + Không:

+ Nếu có ghi rõ: - Số lần:

- Thành phần tham gia: Ngành Y tế:

Liên ngành:

2.5. Các hoạt động khác (ghi rõ).....

III. Đánh giá chung

1. Thuận lợi

2. Khó khăn

IV. Đề xuất, khuyến nghị

Nơi nhận:

- Như trên;

- Lưu VT.

* Ghi chú:

- Đề nghị các đơn vị gửi Báo cáo kết quả hoạt động về Trung tâm Kiểm soát bệnh tật Bình Định trước ngày 15/12/2022 bằng email và văn bản để tổng hợp báo cáo các cơ quan liên quan theo quy định.

- Địa chỉ: Trung tâm Kiểm soát bệnh tật Bình Định; Khu C3 đường Điện Biên Phủ, phường Nhơn Bình, thành phố Quy Nhơn, tỉnh Bình Định

Điện thoại : 0256 3548965, 0256.3829829 ;

Email: kiemsoatbenhtattinhbd@gmail.com và Email: khoatvdt@gmail.com

Mọi thắc mắc xin liên hệ Bs. Ngô Minh Đức, điện thoại: 0373.275.832

GIÁM ĐỐC